

1. POZNANIE W OGÓLNOŚCI	13
1.1. Poznanie zmysłowe według personalizmu	13
1.1.1. Ogólne uwarunkowania poznania	14
1.1.2. Znakowość bierna i czynna jako punkt wyjścia	18
1.1.3. Podstawowe cechy poznania zmysłowego	19
1.1.4. Podmiotowość i przedmiotowość	21
1.1.5. Poznanie zmysłowe a prawda	23
1.2. Poznanie umysłowe w ujęciu personalistycznym	26
1.2.1. Podstawowe warunki poznania osobowego	26
1.2.2. Ogólna podmiotowość w poznaniu	28
1.2.3. Personalność podmiotu	31
1.2.4. Poznawcza otwartość osoby	33
1.2.5. Personalność jako dopełnienie obiektywności	34
1.3. Osoba a umysł	37
1.3.1. Terminologia	37
1.3.2. Refleksje nad strukturami semantycznymi	42
1.3.3. Natura i funkcje umysłu	44
1.3.4. Umysł a psyche	48
1.4. Poznanie historyczne	52
1.4.1. Warstwy analityczno-semantyczne	53
1.4.2. Świadectwo historyczne	55
1.4.3. Przekaz historyczny	57
1.4.4. Autorytet w poznaniu	60
1.4.5. Podstawowe „antynomie” poznania historycznego	61
1.4.6. Siła i zasięg poznania historycznego	65
1.4.7. Prawda historyczna	68
1.5. Gnozeologia teologiczna	71
1.6. Poznanie religijne według New Age	75
2. Z HISTORII GNOZEOLOGII CHRZEŚCJAŃSKIEJ	81
2.1. Zjawisko zjawisk	81
2.1.1. W osobie	81
2.1.2. W społeczności	82
2.1.3. Trud tworzenia nazwy „Bóg”	82
2.2. Gnozeologia teologiczna w drugiej „szkole rzymskiej”	84
2.2.1. Model jurysprudencyjny	85
2.2.2. Prawda	87
2.2.3. Reguły pewności i poprawności	90
2.2.4. Prawda a wiara	95

2.2.5. Od wiary do teologii	98
2.3. Poznanie historyczne w teologii	102
2.3.1. Wprowadzenie historii do miejsc teologicznych	102
2.3.2. Nowsze szkice topiki historii	105
2.3.3. Inspiracje Vaticanum II	108
2.3.4. Perspektywy dalsze	109
2.4. Literatura piękna jako <i>locus theologicus</i>	115
2.5. <i>Loci</i> niewłaściwe	118
2.6. Mistyka uniwersalna — Pierre Teilhard de Chardin	120
2.6.1. Podstawowe znaczenia „mistyki”	121
2.6.2. Nurty mistyczne w historii	122
2.6.3. „Środowisko mistyczne”	123
2.6.4. „Środowisko Boże”	124
2.6.5. „Środowisko Chrystusowe”	125
2.6.6. Próby oceny	127
2.7. Poznanie witalistyczno-fenomenologiczne — Romano Guardini	129
2.7.1. Poznanie „żywego”	129
2.7.2. „Żywe” poznanie wyższe	141
2.7.3. Poznanie osobowe	148
3. OBJAWIENIE I POZNANIE	153
3.1. Objawienie „naturalne” według Mircei Eliadego	153
3.2. Klasyczna koncepcja objawienia chrześcijańskiego — René Latourelle	157
3.3. Objawienie człowieka	161
3.3.1. Antropologia teologiczna	161
3.3.2. Hermeneutyka antropologii teologicznej	163
3.3.3. Hermeneutyka a historia	164
3.3.4. Hermeneutyka występująca w teologii historii	166
3.3.5. Chrystus jako objawienie człowieka i samoobjawienie człowieka	168
3.4. Poznanie Chrystusa w Kościele	169
3.5. Chrystus jako Poznanie i Mądrość	172
3.6. Wiara Kościoła	175
3.6.1. Analizy biblijne	175
3.6.2. Próba systematyzacji	181
3.7. Poznanie kolektywne z wiary	186
3.8. <i>Intellectus fidei</i>	191
3.8.1. Ujęcie podstawowe	191
3.8.2. Relacje do misterium	192
3.8.3. Istota rozumienia	193
3.8.4. Fideizm	192

3.8.5. Apofatyzm	196
3.9. Jedność doświadczenia — bł. Edyta Stein	197
3.10. Doświadczenie Boga? — Walerian Słomka	199
3.10.1. Doświadczenie Boga a duchowość	199
3.10.2. Fenomenologiczna teoria doświadczenia religijnego	200
3.10.3. Doświadczenie chrześcijańskie	205
3.11. Rozwój wiary i objawienia	206
3.12. Prozopoiczność wiary — John Henry Newman	210
3.13. Wiara egzystencjalna — Karl Rahner	211
3.14. Wiara jako wydarzenie zbawcze — Walter Kasper	212
3.15. O światopoglądzie chrześcijańskim	213
3.16. Światopogląd religijny a świecki	216
3.16.1. Dojrzewanie pojęć: światopogląd i tolerancja	216
3.16.2. Szukanie podstaw tolerancji „ontologicznej”	220
3.16.3. Problem tolerancji w dziedzinie wartości	226
4. SCHEMAT GNOZEologii EKLEZJALNEJ	233
4.1. Świadomość Kościoła	233
4.1.1. Podmiotowość Kościoła	233
4.1.2. Problem jedności podmiotowej	235
4.1.3. Rodzaje związków między prawdą a świadomością kościelną	237
4.1.3.1. Zjawisko dogmatu	238
4.1.3.2. Rodzaje i stopnie związania wiary i teologii	238
4.1.3.3. Myślenie statyczne i dynamiczne	240
4.1.3.4. Zasada rozwoju eklezyjalnego	242
4.1.3.5. Czynniki rozwoju świadomości kościelnej	244
4.1.3.6. Indywidualno-osobowe zakorzenienie poznania kościelnego	244
4.2. Źródła poznania kościelnego	246
4.2.1. Poznanie ze słowa Bożego	246
4.2.1.1. Misteryjny charakter poznania chrześcijańskiego	246
4.2.1.2. Pojęcie objawienia	247
4.2.1.3. Pismo Święte	249
4.2.2. Topika gnozeologii kościelnej	254
4.2.2.1. Pierwotny topos	254
4.2.2.2. Pojęcie tradycji	255
4.2.2.3. Biblijne ucieleśnienie tradycji	256
4.2.2.4. Problem tradycji pozabiblijnej	256
4.2.2.5. Tradycja w roli hermeneutyki Pisma	257
4.2.2.6. Topika teologiczna	258
4.2.3. Tradycja a Kościół	261

4.2.3.1.	Kościół jako podmiot tradycji	261
4.2.3.2.	Formy tradycji w Kościele	261
4.2.3.3.	Narzędzia tradycji w Kościele	262
4.2.3.4.	Kryterium Tradycji Boskiej	262
4.2.3.5.	Kształty dowodu z Tradycji	263
4.3.	Nieomyślność w przekazywaniu objawienia	264
4.3.1.	Pojęcie nieomyślności	264
4.3.1.1.	Próby opisanie	264
4.3.1.2.	Nieomyślność a inne charyzmaty	265
4.3.1.3.	Nieomyślność a prawda	265
4.3.1.4.	W wierze, kerygmie i teologii	267
4.3.2.	Nieomyślność całego Kościoła	268
4.3.2.1.	Biblijne podstawy nieomyślności Kościoła	268
4.3.2.2.	Kościelny zmysł wiary	269
4.3.2.3.	Kryterium nieomyślności całego Kościoła	272
4.3.2.4.	Nieomyślność Kolegium Biskupiego	272
4.3.3.	Nieomyślność papieża	274
4.3.3.1.	Poglądy błędne	274
4.3.3.2.	Nauczanie papieskie zwyczajne i uroczyste	276
4.3.3.3.	Kryterium nieomyślności papieskiej	279
4.3.3.4.	Zapodmiotowanie nieomyślności	280
4.3.4.	Przedmiot i zakres nieomyślności	281
4.3.4.1.	Przedmiot właściwy	281
4.3.4.2.	Prawdy pograniczne	282
4.4.	Byt Biblii	284
4.4.1.	Biblia jako rzecz	284
4.4.2.	Biblia w perspektywie osoby	286
4.4.3.	Kościelne bytowanie Biblii	288
5.	WERYTATYWNA HERMENEUTYKA TEOLOGICZNA	291
5.1.	Ku poznaniu prozopoicznemu	291
5.2.	Kognitywność języka	294
5.3.	Krytyka sensu	297
5.4.	Koncepcja prawdy	302
5.5.	Prawda hermeneutyczna	304
5.5.1.	Prawda w słowie, zdaniu i systemie	304
5.5.2.	Prawda onto-logiczna	305
5.5.3.	Prawda jako „historia oddziałująca” (Wirkungs- geschichte)	307
5.5.4.	Prozopoiczny wymiar prawdy	308
5.6.	Doświadczenie a prawda	308
5.7.	Prawda i nieprawda	310

5.8. Prawda a etyka	313
5.9. Osobowe zapośredniczenie prawdy	314
5.10. Prawda historyczna	318
5.10.1. Prawda poznania historycznego	318
5.10.2. Świadectwo bezpośrednie i pośrednie	320
5.10.3. Prawda historycznej recepcji	322
5.11. Prawda idiograficzna i nomotetyczna	324
5.12. Historyczność prawdy	328
5.12.1. Historia jako warunek prawdy	328
5.12.2. Prawda jako proces	329
5.13. Upostaciowania prawdy	330
5.13.1. Prawda tekstu, rzeczy i osoby	330
5.13.2. Prawda poznania, rozumienia i wypowiedzi	331
5.13.3. Prawda rzeczowa, sensowna i metasensowa	332
5.14. Prozopoiczny horyzont prawdy	333
5.14.1. Bytowy horyzont prawdy	333
5.14.2. Struktura horyzontu osobowego	333
5.14.3. Historyczność horyzontu osobowego	334
5.14.4. Prawda horyzontu „osoby społecznej”	336
5.15. Bóg jako „sens”	337
5.15.1. Tradycja i jej rozbitcie	337
5.15.2. „Język bez Boga”	338
5.15.3. „Nad-doświadczenie”	339
5.15.4. Hermeneutyka soteryjna	340
5.15.5. Chrześcijaństwo jako szczególny proces hermeneutyczny	340
5.16. Chrystus jako hermeneutyka	342
6. PERSONALISTYCZNY SZKIC POZNANIA TEOLOGICZ- NEGO	347
Rodzaje poznania	347
Teologia bazująca na objawieniu	348
Osoba jako pryncypium epistemologiczne	351
WYBÓR BIBLIOGRAFII	355
Życiorys	363
Tegoż autora	364
O autorze	365
INDEKS OSÓB	367